

зможемо пишатися авіацією України, в тому числі цивільною, як і здобутками незалежності взагалі.

Література

1. Котляр М. Шляхами віків: довідник з історії України / М. Котляр, С. Кульчицький. – К.: Україна. – 550 с.
2. Назаренко А. Аналіз сучасних тенденцій в авіаційній галузі / А. Назаренко // Економіка. Фінанси. Право. – 2007. – № 7. – С. 12-16.
3. Соколенко С. Авіація прискорює глобалізацію / С. Соколенко // Економіка України. – 2001. – № 2. – С. 67-70.
4. Савин В. С. Авиация в Украине. Очерки истории / В. С. Савин. – Х.: Основа, 1995. – 350 с.

УДК 656.7.074(043.2)

Паламарчук А. М., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТВАРИН АВІАЦІЙНИМ ТРАНСПОРТОМ

На практиці у власників тварин доволі часто виникає необхідність перевозити тварин з однієї місцевості до іншої за допомогою використання транспортної системи (причому як територією України, так і за її межами). Варто зазначити, що перевезення тварин можливе майже всіма видами транспорту єдиної транспортної системи. Незважаючи на комплексне врегулювання договорів перевезення цивільним законодавством України, деякі проблемні питання перевезення тварин урегульовані неповною мірою, у зв'язку із чим виникає необхідність досконалого дослідження нормативно-правової бази, що регулює відносини у цій сфері. Варто зазначити, що на сьогодні у вітчизняній літературі відсутні праці, у яких комплексно досліджуються особливості перевезення тварин.

Відповідно до ст. 21 Закону України «Про транспорт» єдину транспортну систему України становить транспорт загального користування (залізничний, морський, річковий, автомобільний та авіаційний, а також міський електротранспорт, у тому числі метрополітен); промисловий залізничний транспорт; відомчий транспорт; трубопровідний транспорт; шляхи сполучення загального користування [1]. Як зазначається в частині 2 ст. 21

Закону України «Про транспорт» єдина транспортна система повинна відповідати вимогам суспільного виробництва та національної безпеки, мати розгалужену інфраструктуру для надання всього комплексу транспортних послуг, у тому числі для складування та технологічної підготовки вантажів до транспортування, забезпечувати зовнішньоекономічні зв'язки України. Таким чином, перевезення тварин є однією з послуг, що реалізовується завдяки використанню транспортної системи України.

Особливим видом перевезення, на якому ми зосередимо увагу, є перевезення тварин авіаційним транспортом. Перевезення тварин авіаційним транспортом регламентується як законодавчо, так і додатково – порядками та Правилами перевезень тварин, які різняться залежно від авіакомпанії, яка є перевізником. У пасажирському салоні повітряного судна дозволяється перевозити службових собак у супроводі кінолога; собак-поводирів для сліпих і глухих пасажирів за умови, що на тваринах є нашийник і намордник; дрібних тварин, маса яких разом із засобами перевезення не перевищує 8 кг [2].

Предметом договору перевезення є транспортні послуги, що полягають у переміщенні певного вантажу. Повністю погоджуємося з позицією С. С. Бичкової, яка зазначає, що слід розмежовувати поняття предмета договору та предмета перевезення, яким виступає конкретний вантаж [3, с. 194]. Під час перевезення тварин пасажир відповідає за таку тварину, а також забезпечує надання необхідних документів (свідоцтв, дозволів, довідок тощо) передбачених чинним законодавством. Авіакомпанія не несе відповідальності за травмування, втрату, затримку, захворювання або загибель таких тварин у разі відмови у ввезенні їх у країну призначення або транзиту, якщо така шкода не була заподіяна внаслідок недбальства авіакомпанії.

До перевезення у пасажирському салоні можуть бути прийняті такі живі та кімнатні тварини, як собаки, коти, кролики тощо. При цьому загальна маса таких тварин разом із контейнером не може перевищувати 32 кг. В одного пасажирів приймається до перевезення в пасажирському салоні один контейнер із живою твариною/живими тваринами [4]. Якщо ж особа бажає перевозити дику тварину, має право перевозити її тільки як вантаж. Для перевезення тварин повітряним транспортом має бути зроблено щеплення проти сказу не раніше ніж за рік і не пізніше ніж за місяць до перевезення. Натомість остаточне перевезення тварин в літаку слід погоджувати з авіакомпанією. Якщо особа бажає перевезти

тварину за кордон, необхідно враховувати законодавство країни, у яку ввозиться тварина. Варто враховувати, що деякі країни встановлюють особливі вимоги щодо ввезення тварин. У зазначеному аспекті слід звернути увагу на регламент (ЄС) № 998/2003 [5], яким встановлено вимоги стосовно переміщення домашніх тварин між країнами Європейського Союзу та щодо ввезення тварин із третіх країн. Враховуючи той факт, що Україна не є членом Європейського Союзу, розглянемо особливості ввезення тварин з України до країн-членів Європейського Союзу. Якщо зібрати воєдино зазначені вимоги, то власник тварин, який ввозить тварину з України в країну Європейського Союзу повинен виконати такі умови: зареєструвати тварину за місцем утримання; провести процедуру електронної ідентифікації, яка проводиться шляхом вживлення під шкіру тварин мікрочіпу, який повинен відповідати встановленим стандартам; мати ветеринарний паспорт міжнародного зразка; провести вакцинацію проти сказу; отримати ветеринарний сертифікат про стан здоров'я тварини; мати довідку про аналіз крові на титрування антитіл; отримати довідку про племінну цінність тварини з вказівкою її оціночної вартості (на вимогу); придбати ліцензований контейнер для транспортування тварини; у разі потреби погодження уповноваженого сільськогосподарського Міністерства країни в'їзду (на вимогу). Окремою вимогою може бути переміщення тварин на карантин, строк якого різниться в залежності від держави.

Проаналізувавши Правила перевезення тварин залізничним, авіаційним, міським електротранспортом, автомобільним транспортом, метрополітеном, можна помітити, що в нормативно-правових актах вживаються різні дефініції, а саме: «кімнатні тварини», «дрібні тварини», «дрібні звірі». З огляду на те, що диких тварин перевозити в салонах транспортних засобах та пасажирських вагонах заборонено (окрім перевезення тварин як вантажу) нами пропонується вживати єдину дефініцію «дрібні домашні тварини» замість визначень «кімнатні тварини», «дрібні тварини», «дрібні звірі». Під дрібними домашніми тваринами нами пропонується розуміти тварин, які через свої розміри та фізіологічні властивості не можуть заподіяти суттєвої шкоди людині. Варто зазначити, що тварина може належати до зазначеної категорії лише в тому випадку, коли в неї поєднанні ці дві властивості. Також пропонується врегулювати питання перевезення тварин у таксі.

Література

1. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. // Відомості

Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – Ст. 446.

2. Про затвердження правил повітряних перевезень пасажирів і багажу: наказ Міністерства інфраструктури України від 30 листопада 2012 р. № 735 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z2219-12>.

3. Цивільне право України. Договірні та не договірні зобов'язання: підруч. / [С. С. Бичкова, І. А. Бірюков, В. І. Бобрик та ін.]; за заг. ред. С. С. Бичкової. – 3-тє вид. змін. та допов. – К.: Алерта, 2014. – 496 с.

4. Офіційний сайт ТОВ Авіакомпанія «ЮТЕЙР - Україна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.utair.ua/uainformation/passrights/4274817.html>.

5. Регламент Европейского Парламента и Совета по ветеринарно-санитарным требованиям, применяемым к некоммерческому перемещению домашних животных от 26 мая 2003 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fsvps.ru/fsvps-docs/ru/laws/eu/998-2003.pdf>.

УДК 656.7.025:347.82(043.2)

Панченко І. В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Грабовська Г. М., к.ю.н., доцент

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ, ПАСАЖИРІВ ТА БАГАЖУ

Перевезення пасажирів і багажу становить вагому частину повітряного права і тісно пов'язане з цивільним правом. Договори, пов'язані з перевезенням пасажирів та багажу, регулюються Цивільним кодексом та іншими нормативно-правовими актами.

Спеціальне правове регулювання відносин перевезення вантажів, пасажирів та багажу залежить від виду транспорту, яким здійснюється таке перевезення. Так, згідно зі ст. 2 Закону «Про транспорт» відносини, які пов'язані з діяльністю транспорту, регулюються вказаним Законом, кодексами (статутами) окремих видів транспорту, іншими актами законодавства України. Враховуючи специфіку інституту договору перевезення та наявність різних видів транспорту, правові особливості його функціонування закріплено у спеціальному транспортному законодавстві. Порядок перевезення пасажирів і вантажів залізничним транспортом регулюється Законом України від 4 липня 1996 р. «Про залізничний транспорт», Статутом залізниць України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1998 р. № 457, Правилами